

Minuta ședinței Grupului de Lucru pentru elaborarea aplicației HIV

Data&ora&locul – 24 și 25 aprilie 2014, ora 14:30, Sala de ședințe a Fundației Soros Moldova și Centrul Național de Management în Sănătate

Participanți la ședință:

1. Denis Valac – Ministerul Sănătății (24 aprilie)
2. Dorin Rotaru - Ministerul Sănătății (24 și 25 aprilie)
3. Adriana Tudor – Ministerul Sănătății (24 și 25 aprilie)
4. Lucia Pîrțină - coordonatorul Programului național de prevenire și control HIV (24 și 25 aprilie)
5. Lilia Pascal – Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (25 aprilie)
6. Lilia Guțu - Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (25 aprilie)
7. Svetlana Plămădeală – UNAIDS (24 și 25 aprilie)
8. Ina Teaci – UNODC (24 aprilie)
9. Victor Volovei – IP UCIMP RSS (24 și 25 aprilie)
10. Daniela Bolun – IP UCIMP RSS (24 și 25 aprilie)
11. Viorel Soltan – Centrul PAS (24 și 25 aprilie)
12. Liliana Caraulan – Centrul PAS (24 și 25 aprilie)
13. Vitalie Slobozian – Fundația Soros-Moldova (24 și 25 aprilie)
14. Ala Iațco – Uniunea pentru Prevenirea HIV și Reducerea Noxelor (24 aprilie)
15. Igor Chilcevschi – Liga Persoanelor care Trăiesc cu HIV (24 și 25 aprilie)
16. Ludmila Untură – A.O. ”Credinta” (25 aprilie)
17. Alexandru Curașov – A.O. ”Inițiativa Pozitivă” (25 aprilie)
18. Ruslan Poverga – A.O. ”Viata Nouă” (25 aprilie)
19. Veceslav Mulear – GenderDoc-M (25 aprilie)
20. Alexandr Goncear – Coordonator Program HIV, regiunea Transnistreană (24 aprilie)
21. Roman Sandu – A.O. ”Zdorovoe Budusee” (24 aprilie)
22. Violeta Teutu – Secretariatul CNC TB/SIDA (24 și 25 aprilie)
23. Svetlana Lisnic - Secretariatul CNC TB/SIDA (24 și 25 aprilie)

Obiectivul ședințelor – discutarea și ajustarea activităților care urmează a fi incluse în aplicația HIV și prioritizarea resurselor financiare disponibile pentru 2015-2017.

Minuta dată conține sinteza discuțiilor din cadrul a două ședințe consecutive unde au fost revizuite două versiuni de buget.

Ședințele a fost moderate de către Violeta Teutu, coordonatorul Secretariatului CNC TB/SIDA, care a menționat că, membrii CNC au fost informați cu privire la procesul consultativ de elaborare a aplicației HIV și conform recomandărilor din ședința precedentă a grupului de lucru, a fost creată o pagină separată pe www.ccm.md și www.aids.md unde au fost plasate toate materialele consultate privind elaborarea aplicației. De asemenea, doamna Teutu a solicitat prezentarea cât mai urgentă a matricei financiare din partea sectorului guvernamental, care condiționează elaborarea aplicației. Termenul limită pentru prezentarea documentului dat este marți, 29 aprilie.

24.04.2014

În cadrul primei ședințe a fost prezentată versiunea de buget în valoare totală de 12,857,830 Euro.

De asemenea, Ministerul Sănătății a informat că au fost reduse liniile de buget din partea statului, astfel încât s-au planificat:

2015 – 21 mln. MDL;

2016 – 24 mln. MDL;

2017 – 28 mln. MDL.

Din acest motiv au fost reduse următoarele linii de buget: vor fi finanțate doar câte două proiecte/an de schimb de seringi în loc de 3 și 4 pentru anii 2016, respectiv 2017; cu referire la tratamentul ARV s-a redus finanțarea pentru linia a II-a de tratament (doar 150 pacienți în 2016) și s-a exclus finanțarea pentru linia a III-a de tratament și pentru naloxonă.

În urma acestor reduceri de buget din partea statului s-a obținut un deficit mai mare de aproximativ 2,2 mln. Euro în loc de 1,4 mln. Euro.

Referitor la modalitatea de formare a prețurilor și sumelor în buget, domnul Soltan a explicat că în documentul de buget este un compartiment numit "Budget Assumptions" în care sunt toate costurile detaliate și care au fost aprobate de către Fondul Global (FG) și Agentul local – PriceWaterhouseCoopers.

Domnul Soltan a explicat că Fondul Global a stabilit prioritățile în următoarea ordine: 1. – Prevenirea HIV (grupurile cu risc sporit de infectare); 2. – Tratamentul ARV și 3. – Suportul persoanelor care trăiesc cu HIV. Din acest motiv ponderea resurselor per obiective trebuie să fie proporțională priorităților.

La finalul discuțiilor s-a propus ajustarea bugetului conform ultimilor modificări, dar cu păstrarea proporționalității solicitate de către Fondul Global. Astfel este necesară micșorarea bugetului cu următoarele sume: I linie cu 700 000 Euro; II linie – 800 000 Euro; III linie cu 500 000 Euro.

Ministerul Sănătății a solicitat explicații referitor la faptul că Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile (SDMC) nu este inclus în lista de subrecipienți, deși asta a fost propus anterior în cadrul ședinței CNC TB/SIDA din 13 martie, curent. Domnul Volovei a explicat că în urma analizei detaliate a acestei propuneri s-a ajuns la concluzia că la momentul actual, SDMC nu are abilitați și personal suficient pentru a administra grantul. Totodată, în aplicația curentă este planificată capacitatea SDMC și identificarea unui mecanism optim de finanțare a activităților pentru a putea deveni sub-recipient.

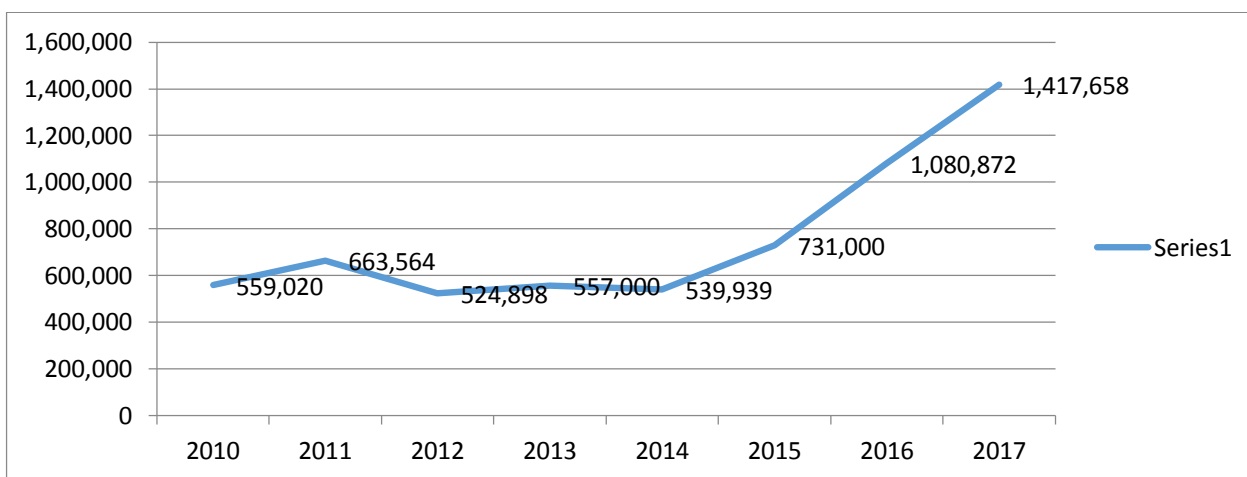
Alta problemă discutată a fost finanțarea Centrelor Sociale Regionale. S-a menționat că acestea activează abia de un an și încă nu poate fi evaluată pe deplin activitatea lor, dar este mai corectă formula de a fi co-finanțate parțial din sursele Fondului Global, cel puțin pentru anul 2015 și să treacă treptat la finanțare totală din partea statului.

25.04.2014

La ședința din 25 aprilie a fost prezentată o versiune de buget redactată și ajustată conform modificărilor anunțate la ședința precedentă, dar și cu anumite schimbări în lista activităților, unele au

fost incluse în așa-zisa listă de așteptare ”Unfunded Quality Demand”. Valoarea totală a bugetului prezentat era de 12,516,404 Euro. Astfel deficitul constituind aproximativ 1,1 mln. Euro.

Totodată, domnul Soltan a prezentat ponderea resurselor financiare per obiectiv conform ultimei versiuni de buget. Aceasta constituie: 31% - primul obiectiv; 46% - al doilea obiectiv; 7% - al treilea obiectiv; 15% - cheltuieli administrative. Acest tablou arată o situație nesatisfăcătoare, deoarece cea mai mare pondere ar trebui să-o dețină primul obiectiv. De asemenea, a fost prezentat graficul de mai jos în care se observa creșterea bruscă a sumelor pentru tratamentul ARV din partea FG începând cu anul 2015.

Inițial se credea că este vorba de o greșală în calcule, dar, după verificarea cifrelor s-a constatat că nu este nici o greșală, dar problema este în schimbarea liniilor de tratament conform noilor protocoale. Acest buget nu va fi aprobat de către Fondul Global care așteaptă creșterea contribuției din partea statului la finanțarea tratamentului și există riscul ca aplicația dată să nu fie aprobată de către Fondul Global.

Alexandru Curașov, A.O. ”Inițiativa Pozitivă” a solicitat explicații de la Ministerul Sănătății de ce sumele planificate pentru domeniul HIV/SIDA pentru următorii ani au fost din nou micșorate. Domnul Alexandru a prezentat Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) unde doar pentru anul 2015 sunt indicate 55 mln. MDL.

Domnul Dorin Rotaru, reprezentantul Ministerului Sănătății a explicat că aceste sume sunt posibilitățile reale pe care le poate oferi statul și ele corespund condiției FG de contribuție minimă de 20% din Programul Național HIV și creșterea anuală în cifră absolută de 3 mln. MDL.

Reprezentanții societății civile au solicitat clarificări în ceea ce privește care Minister este responsabil pentru micșorarea bugetului – Ministerul Sănătății sau al Finanțelor.

Poziția exprimată de reprezentanții societății civile constă în faptul că tratamentul trebuie obligatoriu asigurat și că statul trebuie să-și asume obligațiunile. Reprezentanții societății civile și-au exprimat poziția referitor la faptul că nu consideră corect abordarea micșorării substanțiale a bugetului activităților și că în acest caz va fi imposibil să așteptăm un rezultat satisfăcător al luptei cu această epidemie. În acest caz apare întrebarea – cum va fi finanțarea programului după anul 2017? Totodată, s-a discutat despre sumele mari alocate pentru aderența la tratament (1,7 mln. Euro) și care va fi soluția

în cazul retragerii finanțării din partea FG. Societatea civilă a explicat că se lucrează în domeniul acreditării serviciilor sociale și preluării de către stat, dar au accentuat și importanța acestor servicii. UNAIDS a propus optimizarea lor pentru a micșora resursele alocate.

De asemenea, s-a discutat despre necesitatea reorientării activităților strategice, implementate de către ONG-uri spre detectarea timpurie a cazurilor noi cu ajutorul testelor rapide și referirea la tratament. Totodată, s-a discutat despre reorganizarea sistemului de testare de stat, care la moment este considerat de către societatea civilă, ineficient. Datorită unei posibile optimizări s-ar elibera resurse pentru acoperirea activităților deficitare existente la moment.

Altă problemă propusă spre discuție de către societatea civilă a fost posibilitatea de urmărire a sumelor alocate și cheltuite de către bugetul de stat pentru anul 2014 pentru domeniul HIV/SIDA. Reprezentantul Ministerului Sănătății a explicat că toate rapoartele sunt publicate pe site-ul Curții de Conturi a RM, dar reprezentanții societății civile au menționat că rapoartele sunt publicate doar post-factum, iar urmărirea cheltuielilor curente în cadrul mecanismul existent este foarte dificilă.

Domnul Soltan a propus ca până la următoarea ședință să fie modelat un draft de buget în care sumele alocate pentru tratament din partea FG să rămână la nivelul anilor precedenți. Totodată, Ministerul Sănătății trebuie să precupească soluții pentru problema finanțării tratamentului.

S-a propus organizarea următoarei ședințe pentru ziua de marți, 29 aprilie 2014, ora 14:00.

Lisnic Svetlana

Secretariatul CNC TB/SIDA

26.04.14

